

Meini Prawf Cymeradwyo ar gyfer TGAU Cymraeg Ail iaith

Cynnwys

- 1. Cyflwyniad**
- 2. Nodau ac amcanion**
- 3. Cynnwys y pwnc**
- 4. Amcanion asesu a'u pwysoliadau**
- 5. Cynllun asesu**
- 6. Teitlo**

Dylid darllen y ddogfen hon, Meini Prawf Cymeradwyo, ar y cyd â'r Amodau Cydnabod Safonol ac Egwyddorion Cymwysterau TGAU (2016).

Cyflwyniad

Bydd Cymwysterau Cymru ond yn cymeradwyo i'w dyfarnu yng Nghymru y manylebau hynny sy'n bodloni'r holl ofynion yn y ddogfen hon, ynghyd â'r rheiny a amlinellir yn Egwyddorion Cymwysterau TGAU a'r Amodau Cydnabod Safonol.

DRAFT

Nodau ac amcanion pwnc

1. Rhaid i fanylebau TGAU Cymraeg Ail Iaith:
 - 1.1. ganolbwyntio ar ddatblygu sgiliau siarad a gwrando dysgwyr;
 - 1.2. paratoi dysgwyr i ddefnyddio'r Gymraeg mewn astudiaethau pellach, yn y gweithle ac yn eu cymuned;
 - 1.3. canolbwyntio ar ddatblygu sgiliau a strategaethau iaith i ryngweithio'n hyderus mewn sefyllfaoedd a chyd-destunau pob dydd;
 - 1.4. meithrin chwilfrydedd ynglŷn â'r Gymraeg a mwynhad ohoni, er mwyn paratoi ymgeiswyr i astudio'r Gymraeg ymhellach, yn Gymraeg.
2. Rhaid cynllunio manylebau TGAU Cymraeg Ail Iaith i:
 - 2.1. Annog dysgwyr i fwynhau cyfathrebu yn y Gymraeg ac i ymarfer a datblygu eu hyder a'u gallu i ddefnyddio'r iaith mewn ystod o sefyllfaoedd personol, cymdeithasol a galwedigaethol.
 - 2.2. Datblygu'r sgiliau siarad, gwrando, darllen ac ysgrifennu y mae eu hangen ar ddysgwyr i:
 - 2.2.1. fynegi eu hunain ar lafar, er mwyn ymateb i sefyllfaoedd pob dydd a chael gwybodaeth gan bobl eraill;
 - 2.2.2. darllen a deall ystod o destunau cyffredin, gan gynnwys strwythurau brawddeg cymhleth o fewn maes pwnc cyfarwydd;
 - 2.2.3. ysgrifennu gan ddefnyddio ystod o wahanol ffurfiau ar ddeunydd pwnc cyfarwydd;
 - 2.2.4. dewis ac addasu iaith lafar ac ysgrifenedig yn unol â gwahanol sefyllfaoedd a dibenion;
 - 2.2.5. datblygu sgiliau dysgu iaith er mwyn eu galluogi i wella eu gafael ar yr iaith ymhellach.
3. Rhaid cynllunio manylebau TGAU Cymraeg Ail Iaith er mwyn cyflawni'r amcanion canlynol:
 - 3.1. **Gwrando:** Deall ac ymateb i wahanol fathau o iaith lafar mewn cyd-destunau cyfarwydd, gan gynnwys sgysiau, cyflwyniadau, adroddiadau newyddion a rhaglenni teledu.

- 3.2. **Darllen:** Deall ac ymateb i iaith ysgrifenedig ar wahanol ffurfiau ysgrifenedig a ysgrifennwyd at amrywiaeth o ddibenion ac ar gyfer amrywiaeth o gynulleidfaoedd, gan gynnwys llythyrau, erthyglau, blogiau, negeseuon e-bost, tudalennau gwe, fforymau ar-lein, deunyddiau marchnata, testunau cyfeirio a thestunau llenyddol.
- 3.3. **Siarad:** Cyfathrebu a rhyngweithio'n ddigymell ac yn effeithiol mewn sefyllfaoedd sy'n codi'n aml, disgrifio profiadau, rhoi rhesymau ac esboniadau, gwneud cynlluniau, mynegi barn, adrodd plot llyfrau a ffilmiau a disgrifio ymatebion. Defnyddio ystod o strategaethau i gefnogi a chynnal cyfathrebu effeithiol, gan gynnwys gofyn cwestiynau er mwyn cael eglurhad o ystyr a chael gwybodaeth.
- 3.4. **Ysgrifennu:** Ysgrifennu at wahanol ddibenion ac ar gyfer gwahanol gynulleidfaoedd ar faterion sydd o ddiddordeb personol gan fynegi barn, cyfleu gwybodaeth, rhoi disgrifiadau a rhoi esboniadau, gan ddefnyddio ystod o ffurfiau ysgrifenedig, gan gynnwys llythyrau, negeseuon e-bost, adroddiadau, erthyglau a thraethodau.

Cynnwys y pwnc

4. Rhaid i fanylebau TGAU Cymraeg Ail Iaith adlewyrchu nodau ac amcanion y pwnc yn y cynnwys.
5. Rhaid i fanylebau TGAU Cymraeg Ail Iaith fod â chynnwys sy'n caniatáu i ddysgwyr arddangos eu gallu ieithyddol ar lefel 1 a lefel 2 y Fframwaith Cyfeirio Ewropeaidd Cyffredin ar gyfer leithoedd.
6. Rhaid i gynnwys y pwnc:
 - 6.1. fod yn berthnasol ac yn ystyrllon i ddysgwyr ar draws ystod o gyd-destunau, yn briodol i'w hystod oedran a'u diddordebau;
 - 6.2. ac adlewyrchu diwylliant a chymunedau Cymru.
7. Bydd manyleb TGAU Cymraeg Ail Iaith yn ei gwneud hi'n ofynnol i ddysgwyr:
 - 7.1. ddeall a defnyddio iaith at amrywiaeth o ddibenion, gydag amrywiaeth o wahanol gynulleidfaoedd, gan gynnwys defnydd personol ac addysgol a defnydd sy'n gysylltiedig â gwaith;
 - 7.2. addasu eu hiaith, gan gynnwys iaith a chywair anffurfiol a ffurfiol, yn addas i wahanol gynulleidfaoedd ac ystod o sefyllfaoedd, gan gynnwys sefyllfaoedd cymdeithasol ac addysgol a sefyllfaoedd yn y cartref a'r gweithle;
 - 7.3. deall gwahanol fathau o iaith lafar, gan gynnwys mewnbwn wedi'i recordio gan un neu fwy o siaradwyr mewn lleoliadau cyhoeddus a chymdeithasol, a deunydd wedi'i recordio o ffynonellau dilys a'r cyfryngau, sy'n cwmpasu ystod o sgysiau, cyflwyniadau, adroddiadau newyddion a rhaglenni teledu;

7.4. deall gwahanol fathau o iaith ysgrifenedig, eu dehongli a'u dadansoddi'n feirniadol, gan gynnwys cyfathrebu personol perthnasol, gwybodaeth gyhoeddus a thestunau ffeithiol a llenyddol, yn briodol i lefel y cymhwyster, o ystod o lythyrau, erthyglau, blogiau, negeseuon e-bost, tudalennau gwe, fforymau ar-lein, adroddiadau, deunyddiau marchnata, testunau cyfeirio a thestunau llenyddol at ddibenion esbonio, cyfarwyddo, adrodd, disgrifio, perswadio a rhoi gwybodaeth;

7.5. defnyddio gramadeg, cystrawen ac idiom briodol.

8. Mae'n rhaid i fanylebau TGAU Cymraeg Ail Iaith annog dysgwyr i ddatblygu sgiliau trawsieithu. Yn benodol, rhaid i'r asesiad o sgiliau darllen ac ysgrifennu gynnwys o leiaf un dasg trawsieithu, lle mae'n rhaid i fyfyrwyr ysgrifennu ymateb yn Gymraeg i dasg ysgrifenedig a osodwyd yn Saesneg.

Amcanion asesu

9. Rhaid i'r asesiad o'r wybodaeth, y ddealltwriaeth a'r sgiliau sy'n ofynnol yn y fanyleb dargedu'r amcanion asesu canlynol, yn unol â'r pwysoliadau a roddir:

Amcanion Asesu		Pwysoliad
AA1	Gwrando – deall ac ymateb i wahanol fathau o iaith lafar mewn cyd-destunau cyfarwydd	25%
AA2	Darllen – deall ac ymateb i amrywiaeth o iaith ysgrifenedig ynglŷn â materion cyfoes, mynegi agweddau neu farn benodol a disgrifio digwyddiadau, teimladau a hoffterau	25%
AA3	Siarad – cyfathrebu a rhyngweithio'n effeithiol mewn ystod o gyd-destunau, gan gynnwys sefyllfaoedd ffurfiol ac anffurfiol	25%
AA4	Ysgrifennu – cyfathrebu'n ysgrifenedig ynglŷn â materion o ddiddordeb personol gan fynegi barn a chyfleu disgrifiadau ac esboniadau at wahanol ddibenion ac ar gyfer gwahanol gynulleidfaoedd	25%

Cynllun asesu

10. Rhaid i fanyleb TGAU Cymraeg Ail Iaith gynnwys asesiad nas cynhelir drwy arholiad, sy'n cyfrannu at 50% o bwysoliad asesiad y cymhwyster, gan adlewyrchu pwysoliad cyfunol yr amcanion asesu ar gyfer siarad a gwrando.
11. Rhaid i fanyleb TGAU Cymraeg Ail Iaith gynnwys o leiaf 15% o'r marciau sydd ar gael ar gyfer gwrando, wedi'u dyrannu i arholiad gwrando a osodir yn allanol.

12. Rhaid i fanylebau TGAU Cymraeg Ail Iaith gynnwys o leiaf un dasg trawsieithu, sy'n asesu sgiliau darllen ac ysgrifennu.

13. Rhaid i TGAU Cymraeg ail iaith fod yn llinol.

14. Rhaid i asesiadau TGAU Cymraeg Ail Iaith fod yn haenog, a chaniateir mynediad haenau cymysg.

Rhagor o wybodaeth

Dylid cyfeirio ymholiadau ynglŷn â'r ddogfen hon at:

Ymholiadau
Cymwysterau Cymru
Adeilad Q2
Pencarn Lane
Imperial Park
Coedkernew
Casnewydd
NP10 8AR
Enquires@qualificationswales.org

Copïau ychwanegol

Gallwch fynd at y ddogfen hon ar wefan Cymwysterau Cymru yma: